

Naši dopisi.

Iz Ljubljane. Občni zbor „Slov. učiteljskega društva v Ljubljani“ (Dalje.) Po tajnikovem poročilu opomni g. L. Jelenc, da bode predsedništvo „Zaveze“ v kratkem poslalo vsem društvom tiskane natančne račune, iz katerih se bode razvidelo stanje „Zaveze“ in da se dolg nikdar ne bode na društva delil. G. J. Toman vpraša, kdo je prav za prav ud Slov. učit. društva. Tajnik mu odgovori, da se je do sedaj tisti smatral udom, kdor je pri plačevanju „Tovariša“ pripomnil, da hoče biti ud in je plačal 1 gld. udnine in 2 gld. za list. Po daljši debati se je sprejel predlog g. Fr. Črnagoja, da je od sedaj naprej ud vsak naročnik učitelj „Učiteljskega Tovariša“, kateri pri pošiljanju denarja posebno ne izjavi, da noče biti ud društva. — G. predsednik Andrej Žumer predlaga, da naj se „Slov. Matici“ za prispevek 50 gld. za Praprotnikov spomenik pismeno zahvalo izreče, kar se jednoglasno sprejme.

Poročilo blagajnika, g. A. Kečelja se glasi:

Slavni zbor! Vlni sem Vam bil naslikal, računajoč s temno prihodnostjo, za jedno leto naprej ugodno finančno stanje društvenega glasila, kar pa moram žalibog danes javno priznati, da smo prevarani. Nov denar je zelo majhen, a niti vinarja nimamo, da bi mu smeli reči „preostanek“. Mesto preostankov pa naj nas tolaži druga božja čednost, ki je že zastavila svoje zdrave korenine v naslednje podatke:

Tek. št.	Stvar	Dohodki		Troški	
		gld.	kr.	gld.	kr.
1	Primanjkljaj od l. 1894.	—	—	164	82
2	Naročnina od l. 1890., 1891., 1892., 1893., 1894. in 1895. in skupilo knjig	1457	40	—	—
3	Tisek za l. 1895.	—	—	932	41
4	Poštnina, naročnina, upravlnina, nagrade, razni troški	—	—	462	45
	Skupaj	1457	40	1559	68
	Ako primerimo dohodke s troški	—	—	1457	40
	se razvidi, da znaša primanjkljaj 27. grudna 1895. l.	—	—	102	28

(Konec prih.)

Iz Idrije. († Janez Pleško.) Torek, dne 29. prosinca t. l. smo izročili materi zemlji truplo predragega tovariša g. Janeza Pleško-ta, učitelja na c. kr. rudniški šoli v Idriji. Pokojni se je rodil dne 12. malega travna 1844. leta v Kozarjih na Kranjskem in se je šolal na ljubljanski gimnaziji in pozneje na tedanji preparandiji v Idriji. Imel je jako burno preteklost za seboj, veliko hudega je pretrpel v svojem življenju. Kranjska dežela mu je bila dobro znana, služboval je v raznih krajih in poznal ljudi in kraje prav dobro. Kaj rad je pripovedoval v veseli družbi kaj je doživel v tem ali onem kraju, pa tudi mi smo ga radi poslušali, ker je bil dobrega humorja in znal kratkočasiti vsako družbo. Kot vesten učitelj, ljub tovariš, skrben oče in dober človek je užival spoštovanje ljudstva. Prvo službo je nastopil leta 1861. v Cerkljah; eno leto pozneje ga najdemo na Vrhniki, leta 1864. v Velikih Laščah in eno leto pozneje v Semiču; ali temu se ne smemo čuditi, ker v tistih časih so morali biti učitelji pripravljani spomladi in v jeseni, da jih prestavimo v kak drug kraj. Slabo gmotno stanje učiteljev — imel je namreč v Cerkljah prosto stanovanje in 150 gld. letne plače, na Vrhniki 228 gld., v Velikih Laščah 200 gld. in v Semiču 300 gld. — ga je napotilo, da se je leta 1866. oglašil kot prostovoljec k vojaku in se bojeval na Laškem. Potem je služil 7 let kot c. kr. orožnik v različnih krajih Dalmacije. V jeseni 1873. leta postal je zopet učitelj v Radovljici, 1874. leta je prosil v Poddrago, potem 1876. leta v Vipavo in 1878. leta v Senožeče. Od tam je pri-

šel 9. velikega travna 1880. leta v Idrijo, kjer je našel šele mir. Tukaj je služboval na c. kr. rudniški šoli kot učitelj in vzgojitelj do svojega smrtnega dne. Le malo dni se je čutil slabega; dne 26. prosinca zvečer je še pismo spisal za svojega svaka, potem se je podal k počitku in je zaspal. Po noči ob 2. uri je pa nanagloma za srčno kapjo umrl. Pogreb je bil slovesen; udeležila se ga je vsa inteligenca, meščanstvo, tovariši učitelji in tovarišice učiteljice iz bližnje okolice, četa veteranov — katerim je bil stotnik — z zastavo, šolska mladina in veliko družega ljudstva. Ko je naznanil strel iz bližnjega hriba, da se je prst usula na krsto, zapeli so fpevci žalostinko. Idrijsko učiteljsko osebje je podarilo lep venec; po pogrebu so zbrani učitelji in učiteljice v gostilni g. Didiča darovali 12 K 66 h za učiteljski konvikt.

Bog naj Ti da večni mir in pokoj, predragi tovariš, in večna luč naj Ti sveti!

—In—

Vestnik.

† Nadvojvoda Albreht Salvator.

Iz Bolcana na Tirolskem došlo je poročilo, da je tam 27. svečana po dolgi bolezni, preminol Nj. ces. in kr. Visokost, nadvojvoda Albreht Salvator. Pokojni nadvojvoda bil je peto dete iz zakona sedaj že umrlega nadvojvode Karla Salvatorja in soproge mu nadvojvodinje Marije Immaculate. Porodil se je dne 22. novembra 1871. v Stari Boleslavi na Češkem, bil je torej še-le v 25. letu svoje dobe. Slednjč je služil kakor ritmajster pri 11. huzarskem polku. Lani je šel na Dunajsko visoko vojno šolo, toda bolezen ga je prisilila, da je moral opustiti nauke. Iskal je zdravja na jugu in potem v Bolcanu, toda niti milo obnebje ni moglo več ustaviti napredujoče bolezni. Njegov brat Franc Salvator je mož Marije Valerije, najmlajše hčere cesarjeve. — S cesarsko hišo žaluje tudi vedno udano slovensko učiteljstvo.

Cesar Franc Jožefova ustanova za učiteljske sirote na Kranjskem. V prvi polovici l. m. poslalo je nad petdeset učiteljic in učiteljev svoje prostovoljne darove za to ustanovo. Posebno pohvalno moramo omeniti naše častite gospodične kolegince. Tako n. pr. so se p. i. učiteljice z gospo nadučiteljico mestne slovenske dekliske osemrazrednice v Ljubljani vse udeležile tega „darovanja“ za učiteljske sirote in ravno tako tudi učiteljski zbor mestne nemške dekliske šestrazrednice v Ljubljani pod vodstvom nadučiteljice gospodične Alojzije Bauer. Kedo bi ne bil vesel taci kolegincj! Tudi po deželi jih je mnogo, ki se zelo zanimajo za to ustanovo; gđc. Avgusta Kolnik, učiteljica v Radečah pri Zidanem Mostu nam je poslala h kratki ves triletni prispevek za njo. Nadučitelj z Dolenjske, ki nam je poslal tudi triletni prispevek, nam piše: „Pošljeta ga prav radostnega srca, iz goreče ljubezni do našega milega vladarja Franciška Jožefa I, in vse vladarske rodbine. Želim pa, da bi vsi gospodje učitelji in gospice učiteljice tako nosili. Bog daj svoj blagoslov! G. A. Skala, nadučitelj v Vipavi, je poslal „darove“ vseh učiteljev vipavske doline, katerim se je pridružil tudi katehet Vipavski, č. g. Fr. Rajčević ter obljubil za ustanovo četrletno po 3 gld. darovati.

Da bodo p. i. darovalke in darovalci imeli nekako potrdilo v rokah, koliko in kedaj so darovali za ustanovo, zato smo se namenili imena darovalk in darovalcev sproti v vsaki Tovariševi številki objavljati, s koncem vsacega leta bodemo pa sestavili in objavili pregledni skupni izkaz darovalk in darovalcev.

Do sedaj so darovali: 1. Za tri leta skupaj: Gđc. Kolnik Avgusta, učiteljica v Radečah pri Zidanem Mostu, **7·20 gld.**; gosp. Sajé Janez, nadučitelj v Št. Jerneji, **14·40 gld.** — 2. Za leto 1896.: Gđc. Keršič Franja, predsednika kr. 8. sveta hič v Trbojah p. Smedniku, **2·50 gld.**; gđc. Saje Matilda, učiteljica v Šmarjeti **1·20 gld.**; g. Petrič Matija, učitelj v Strugah, **10 gld.**; g. Gangl Engelbert, učitelj v Ljubljani, **5 gld.**; g. Režek Juraj, učitelj v Ljubljani, **3·60 gld.**; g. Dimnik Jakob, učitelj v Ljubljani, **3·60 gld.** — 3. Za prvo polovico 1896. l.: Gg.: Baraga Janko, učitelj v Besnici, **1·20 gld.**; Gärtner Fran, učitelj v Kranji, **1·20 gld.**; Gebauer Viljem,